

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Na osnovu člana 46. stav (6) člana, čl. 71. stav (6) i 72. stav (4) Zakona o dobrovoljnim penzijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“ broj104/16) i člana 12. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 39/98, 36/99, 33/04, 92/13 i 6/17), Komisija za vrijednosne papire Federacije BiH, na 545. sjednici održanoj dana 23.11.2017. godine donijela je

**PRAVILNIK
O OBRAČUNU NETO VRIJEDNOSTI IMOVINE
DOBROVOLJNOG PENZIJSKOG FONDA**

Član 1.

Ovim Pravilnikom uređuje se:

- a) način i učestalost obračuna neto vrijednosti imovine dobrovoljnog penzijskog fonda (u daljem tekstu: Fond), ukupno i po investicijskoj jedinici Fonda,
- b) način i učestalost obračuna tržišne vrijednosti po kategorijama imovine Fonda,
- c) način i učestalost procjene imovine Fonda uložene u skladu sa članom 46. stav 1. tačka i) Zakona o dobrovoljnim penzijskim fondovima (u daljem tekstu: Zakon),
- d) način i rokovi u kojima depozitar izvještava Komisiju o obračunu neto vrijednosti imovine Fonda, ukupno i po investicijskoj jedinici Fonda,
- e) postupanje društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom (u daljem tekstu: društvo za upravljanje) u slučaju da obračun i kontrola obračuna neto vrijednosti imovine Fonda nije izvršena u propisanom roku.

Obračun neto vrijednosti imovine Fonda

Član 2.

- (1) Ukupnu imovinu Fonda za dan vrednovanja čini zbir vrijednosti svih vrsta imovine Fonda.
- (2) Neto vrijednost imovine Fonda je vrijednost ukupne imovine umanjena za obaveze Fonda.
- (3) Obaveze Fonda mogu biti obaveze iz osnova:
 - a) ulaganja imovine Fonda,
 - b) dodjele i ostvarivanja prava prestanka članstva u Fondu,
 - c) ulazne naknade i naknada za upravljanje društva za upravljanje,
 - d) naknada depozitaru,

e) obaveza nastalih na osnovu člana 65. stav (5) Zakona.

Obračun neto vrijednosti po investicijskoj jedinici Fonda

Član 3.

(1) Prilikom obračuna ukupne i neto vrijednosti imovine po investicijskoj jedinici Fonda društvo za upravljanje dužno je:

- a) izračunati vrijednost ukupne imovine i ukupnih obaveza Fonda za dan vrednovanja u skladu sa odredbama ovog pravilnika,
- b) izračunati neto vrijednost imovine Fonda na način da se ukupna imovina Fonda umanjí za ukupne obaveze Fonda za dan vrednovanja,
- c) izračunati vrijednost po investicijskoj jedinici Fonda na način da se neto vrijednost imovine iz tačke b) ovog stava podijeli sa brojem investicijskih jedinica od zadnjeg dana za koji je izračunata vrijednost investicijske jedinice Fonda,
- d) izvršiti dodjelu investicijskih jedinica na lični račun člana Fonda iz osnova zaprimljenih uplata (po vrijednosti investicijske jedinice Fonda od dana primljenih sredstava na račun Fonda) i time umanjiti pripadajući dio obaveze iz osnova dodjele investicijskih jedinica, te izračunati iznos obaveza iz osnova ostvarivanja prava prestanka članstva u Fondu iz člana 69. Zakona koristeći cijenu udjela Fonda od zadnjeg dana članstva,
- e) izračunati broj investicijskih jedinica Fonda za dan vrednovanja na način da se broj investicijskih jedinica od zadnjeg dana za koji je izračunata vrijednost investicijskih jedinica Fonda, uveća za investicijskih jedinica koji je dobijen dodjelom investicijskih jedinica na lične račune člana Fonda na osnovu zaprimljenih uplata, te umanjí za broj investicijskih jedinica koji je dobijen ostvarivanjem prava prestanka članstva iz člana 69. Zakona za dan vrednovanja,
- f) obračunati neto vrijednost imovine Fonda na način da se neto imovina Fonda iz tačke b) uveća za iznos smanjenja obaveza po dodijeljenim investicijskim jedinicama i umanjí za iznos povećanja obaveza iz osnova ostvarivanja prava prestanka članstva u Fondu iz tačke d) ovog stava.

(2) Vrijednost ukupne i neto imovine po investicijskoj jedinici Fonda izračunava se za svaki dan idućeg radnog dana.

(3) Zaprimljena uplata na račun Fonda ili ostvareno pravo na prestanak članstva u Fondu, koji su se dogodili neradnim danom, društvo za upravljanje će obračunati po cijeni udjela Fonda od prvog sljedećeg radnog dana.

(4) Najniža jedinstvena početna vrijednost investicijske jedinice za Fond iznosi 10 konvertibilnih maraka (KM).

(5) Za potrebe nadzora Komisije, obračun i kontrolu obračuna prosječne neto imovine Fonda, ukupno i po investicijskoj jedinici društvo za upravljanje, odnosno depozitar obavezni su

provesti za svaki polugodišnji i jednogodišnji period koji su identični periodima obaveznog finansijskog izvještavanja.

Interne procedure za vrednovanje

Član 4.

(1) Društvo za upravljanje dužno je izraditi internu proceduru kojom će opisati obaveze, uloge i odgovornosti svih strana koje učestvuju u procesu vrednovanja imovine i obaveza Fonda.

(2) Internom procedurom iz stava (1) ovoga člana društvo za upravljanje dužno je najmanje sljedeće:

- a) osigurati pouzdan, transparentan, sveobuhvatan i odgovarajuće dokumentovan proces vrednovanja,
- b) obuhvatiti značajne aspekte procesa vrednovanja te postupke i kontrole vrednovanja,
- c) opisati zaštitne mjere za funkcionalno nezavisno provođenje vrednovanja, a koje uključuju mjere za sprječavanje ili ograničavanje bilo kojeg lica da ostvaruje neprimjeren uticaj na proces vrednovanja.

(3) Društvo za upravljanje dužno je osigurati da se interna procedura iz stava (1) ovog člana dosljedno primjenjuje.

(4) Društvo za upravljanje dužno je najmanje jednom godišnje preispitati primjerenost interne procedure iz stava (1) ovog člana.

Računovodstvene politike

Član 5.

(1) Načela i osnove za priznavanje, mjerenje te prestanak priznavanja imovine i obaveza Fonda, društvo za upravljanje dužno je propisati računovodstvenim politikama Fonda.

(2) Računovodstvene politike iz stava (1) ovog člana moraju biti u skladu s odredbama ovog pravilnika, te Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (u daljem tekstu MSFI) čija je primjena propisana zakonom za oblast računovodstva i revizije u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Dokumentovanje procesa vrednovanja imovine i obaveza Fonda

Član 6.

(1) Društvo za upravljanje dužno je dokumentaciju iz člana 9. stav (5), člana 10. stav (1), člana 11. st. (5), (6) i (8), člana 13. st. (4) i (5) te člana 15. st. (4) i (5) te člana 16. stav (2) ovog pravilnika čuvati najmanje tri godine od dana prestanka svih prava i obaveza koje proizlaze iz ulaganja u pojedinu imovinu Fonda.

(2) Društvo za upravljanje dužno je dokumentaciju iz stava (1) ovoga člana dostaviti Komisiji na zahtjev.

Priznavanje i mjerenje imovine i obaveza Fonda

Član 7.

(1) Priznavanje imovine i obaveza Fonda provodi se ovisno o vrsti imovine i obaveza te provedenoj klasifikaciji u skladu s računovodstvenim politikama Fonda.

(2) Finansijska imovina i obaveze Fonda početno se priznaju po fer vrijednosti uvećano, u slučaju finansijske imovine ili finansijskih obaveza koje se ne vode po fer vrijednosti u računu dobiti ili gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa sticanjem ili isporukom finansijske imovine ili finansijskih obaveza. Izuzetak od navedenog su finansijska imovina i finansijske obaveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, kojima se pri početnom priznavanju ne dodaju transakcijski troškovi, jer se oni po nastanku priznaju u računu dobiti i gubitka.

(3) Imovina koja je stečena u stranoj valuti i naknadno mjerenje imovine i obaveza Fonda denominiranih u stranoj valuti preračunava se u KM protuvrijednost primjenom srednjeg kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine važećem za dan vrednovanja, ili po kursu koji proizlazi iz ugovornog odnosa vezanog za tu transakciju. Ukoliko valuta u kojoj je imovina denominirana nije uvrštena na kursnu listu Centralne banke Bosne i Hercegovine, za preračun se primjenjuju srednji kurs za euro ili valute uz koju je vezana valuta u kojoj je imovina denominirana objavljeni na finansijsko-informacijskom servisu. Vrijednosti izražene u eurima ili valuti uz koju je vezana valuta u kojoj je imovina denominirana preračunavaju se u KM protuvrijednost po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine važećem za dan vrednovanja.

Član 8.

(1) Finansijska imovina i finansijske obaveze priznati će se od datuma kada se počnu primjenjivati ugovoreni uslovi instrumenta u kojem je Fond jedna od ugovornih strana.

(2) Kupovina i prodaja finansijskih instrumenata priznaje se u imovini Fonda na datum trgovanja. Zaključena transakcija kupovine priznaje se u imovini Fonda prema vrsti i provedenoj klasifikaciji finansijskog instrumenta uz istovremeno formiranje obaveze za poravnanje i namiru. Na dan zaključenja transakcije prodaje, u imovini Fonda finansijski instrument se prestaje priznavati, a počinje se priznavati potraživanje iz osnova prodaje finansijskog instrumenta.

(3) Prilikom učešća u javnoj ponudi, prenosivi vrijednosni papiri se inicijalno iskazuju kao potraživanje u iznosu datog prijedloga učešća u ponudi, ako postoji obaveza uplate novčanih sredstava u skladu sa uslovima javne ponude. Nakon što je ponuda prihvaćena te je primljeno obavještenje o prihvaćanju javne ponude prenosivog vrijednosnog papira od ponuditelja odnosno agenta ili depozitara, zavisno šta je ranije, a prenosivom vrijednosnom papiru su

dodijeljena sva potrebna obilježja, isti se priznaje u imovini Fonda u skladu sa klasifikacijama finansijske imovine iz računovodstvenih politika Fonda.

(4) Prenosivi vrijednosni papiri u imovini Fonda kod obavezujućih javnih ponuda za otkup vrijednosnih papira vrednuju se od datuma obavještenja depozitara o prihvaćenoj ponudi od strane ponuditelja po cijeni otkupa iz javne ponude.

(5) Promjene nad imovinom i obavezama Fonda u poslovnim knjigama Fonda evidentiraju se na osnovu urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

(6) Potraživanja ili obaveze po osnovi kamata i sličnih prava i obaveza Fonda, iskazuju se u imovini ili obavezama Fonda po utvrđivanju imateljevog prava.

(7) Potraživanja za dividende ili udjele u dobiti priznaju se u imovini Fonda na prvi dan od kojeg se dionicom trguje bez prava na dividendu (ex dividend date).

(8) Izuzetno od stava (7) ovog člana, društvo za upravljanje može priznati potraživanja za dividende ili udjele u dobiti u imovini Fonda na dan utvrđivanja imateljevog prava, a na osnovu odluke o isplati dividende ili raspodjeli dobiti nadležnog organa privrednog društva (npr. skupštine) ili zaprimljenog obavještenja od depozitara.

(9) Odredba stava (3) ovog člana na odgovarajući način primjenjuje se i na instrumente tržišta novca.

Finansijski instrumenti koji se vrednuju po fer vrijednosti na aktivnom tržištu

Član 9.

(1) Fer vrijednost prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca kojima se trguje u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderisane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj, te prijavljenih OTC transakcija (ne uključujući blok/paket transakcije) na dan za koji se vrednuje imovina i obaveze Fonda.

(2) Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira kojima se trguje u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj, na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderisane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj na dan za koji se vrednuje imovina i obaveze Fonda.

(3) Izuzetno od stava (1) ovog člana instrumenti tržišta novca čiji je izdavatelj Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska mogu se vrednovati i metodom amortizacijskog troška primjenom metode efektivne kamatne stope po prinosu do dospijeca relevantnom do trenutka nove transakcije u Fondu kojim upravlja isto društvo za upravljanje, odnosno primarne emisije instrumenta tržišta novca čiji je izdavatelj Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska sa istim rokom dospijeca.

(4) Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca kojima se trguje u državi članici Evropske unije (u daljem tekstu: EU) ili Organizacije za privrednu saradnju i razvoj (u daljem tekstu: OECD), na aktivnom tržištu vrednuje se primjenom zadnje cijene trgovanja objavljene na tržištima iz člana 46. stav (1) tačka a) Zakona ili službenim berzama ili finansijsko-informacijskim servisima na dan za koji se vrednuje imovina i obaveze Fonda.

(5) Izuzetno od stava (4) ovog člana društvo za upravljanje može koristiti i drugu cijenu za vrednovanje prenosivih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca ako procijeni da cijena iz stava (4) ovog člana ne predstavlja fer vrijednost tih prenosivih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca. U tom je slučaju dužno u pisanom obliku obrazložiti i dokumentovati razloge zbog kojih prilikom vrednovanja primjenjuje cijenu različitu od cijene iz stava (4) ovog člana.

(6) Izuzetno od st. (4) i (5) ovoga člana fer vrijednost instrumenata tržišta novca čiji je izdavatelj država članica EU ili država članica OECD-a može se vrednovati i metodom amortizacijskog troška primjenom metode efektivne kamatne stope po prinosu do dospjeća relevantnom do trenutka nove transakcije u fondu kojim upravlja isto društvo za upravljanje, odnosno primarne emisije instrumentom tržišta novca čiji je izdavatelj država članica EU ili država članica OECD-a s istim rokom dospjeća.

(7) Udjeli UCITS fondova vrednuju se po cijeni udjela pripadajućeg fonda važećoj za dan vrednovanja, a objavljenoj od strane društva za upravljanje ili na finansijsko-informacijskim servisima. U slučaju da za dan vrednovanja nije bilo objave cijene udjela UCITS fonda ili nije bila dostupna, fer vrijednost udjela fonda je cijena udjela tog fonda od zadnjeg dana vrednovanja za koji je objavljena cijena udjela.

(8) Odredbe iz stava (7) ovoga člana odnose se na odgovarajući način i na udjele otvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom koji su dobili odobrenje za rad u državi članici OECD-a.

(9) Udjeli otvorenog investicijskog fonda vrednuju se u skladu sa stavom (7) ovog člana.

(10) Dionice zatvorenog investicijskog fonda vrednuju se u skladu sa odredbama ovog pravilnika koje se odnose na vrednovanje ulaganja u prenosive vlasničke vrijednosne papire.

(11) Poslovni udjeli zatvorenog investicijskog fonda vrednuju se u skladu sa odredbama člana 13. ovog pravilnika.

Član 10.

(1) Prilikom inicijalnog ulaganja u pojedini finansijski instrument društvo za upravljanje dužno je internim aktom definisati na koji način će pojedini finansijski instrument u imovini ili obavezama Fonda vrednovati. Interni akt mora minimalno sadržavati:

- a) primarni izvor cijene za vrednovanje, odnosno primarno tržište na kojem se trguje finansijskim instrumentom u koji Fond ulaže te sa kojeg se primjenjuje cijena iz kotacije za potrebe vrednovanja,

- b) sekundarni izvor cijene za vrednovanje, ukoliko postoji i uslovi u kojima će se koristiti cijena iz sekundarnog izvora, u slučaju da ne postoji cijena iz člana 9. st. (1), (2), (4), (5) i (10) ovog pravilnika na primarnom tržištu iz tačke a) ovog stava,
- c) tehnike vrednovanja koje će koristiti prilikom utvrđivanja fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca u slučaju neispunjavanja uslova aktivnog tržišta (neaktivno tržište).

(2) Ako za prenosiv vrijednosni papir ili instrument tržišta novca ne postoji aktivno tržište, koje je definisano odredbama člana 12. ovog pravilnika, potrebno je primijeniti odredbe člana 13. ovog pravilnika.

Izvedenice

Član 11.

(1) Ulaganja u izvedene finansijske instrumente vrednuju se po javno dostupnoj dnevnoj cijeni obračuna (final settlement price) na tržištima iz člana 46. stav (1) tačka a) Zakona ili službenim finansijsko-informacijskim servisima.

(2) Izuzetno, izvedeni finansijski instrumenti za koje na tržištu nije dostupna cijena iz stava (1) ovog člana vrednuju se po fer vrijednosti za dan vrednovanja na način da se zadnja cijena ponude za kupovinu, koja je dostupna na službenom finansijsko-informacijskom servisu, primjenjuje za, na taj način, zauzete duge pozicije, dok se službeno dostupna cijena zadnje ponude za prodaju primjenjuje za, na taj način, zauzete kratke pozicije.

(3) Devizne terminske transakcije dnevno se vrednuju po fer vrijednosti, primjenom referentnih kamatnih stopa (close-out metoda) za određenu valutu, koje su dostupne na službenom finansijsko-informacijskom servisu te se pritom kao referentni kurs uzima srednji kurs Centralne banke Bosne i Hercegovine.

(4) Društvo za upravljanje, dužno je u računovodstvenim politikama Fonda propisati vrednovanje OTC izvedenica, ako je prospektom Fonda predviđeno da može ulagati u OTC izvedenice.

(5) Prilikom sastavljanja procjene fer vrijednosti OTC izvedenica društvo za upravljanje dužno je osigurati i odgovarajućom dokumentacijom moći potvrditi da se prilikom vrednovanja OTC izvedenica Fonda koriste fer vrijednosti koje se zasnivaju isključivo na tržišnim cijenama koje kotira druga ugovorna strana u transakcijama na neformalnom tržištu i koje ispunjavaju sljedeće uslove:

- a) osnova za fer vrijednost je relevantna tržišna vrijednost preuzeta od odgovarajućeg izvora ili ako takva vrijednost nije dostupna, vrijednost izračunata odgovarajućom tehnikom vrednovanja,
- b) potvrda vrednovanja provedena je od:

- treće strane nezavisno od druge ugovorne strane OTC izvedenice, redovno i na takav način da Fond istu može provjeriti ili
- organizacijske jedinice unutar društva za upravljanje nezavisne od djelatnosti upravljanja imovinom Fonda.

(6) Društvo za upravljanje dužno je, u smislu stava (5) ovog člana, uzimajući u obzir vrstu i složenost OTC izvedenica uspostaviti, provoditi, redovno ažurirati i primjereno dokumentovati mjere i postupke koje će osigurati primjereno, transparentno i fer vrednovanje ulaganja Fonda u OTC izvedenice.

(7) Izuzetno od st. (1), (2) i (3) ovog člana, društvo za upravljanje može izvedenice iz portfelja Fonda, koje su definisane kao instrument zaštite, vrednovati primjenom odredbi Međunarodnog računovodstvenog standarda 39 – Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje (dalje: MRS 39), odnosno Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja- Finansijski instrumenti (dalje: MSFI 9) u dijelu koji se odnosi na računovodstvo zaštite.

(8) Ako društvo za upravljanje primjenjuje računovodstvo zaštite iz stava (7) ovog člana dužno je u pisanom obliku sastaviti interni akt o definisanju instrumenata zaštite i zaštićenih stavki, kao i dokaze o udovoljavanju uslovima iz MRS-a 39 ili MSFI 9.

Aktivno i neaktivno tržište

Član 12.

(1) Za prenosive vlasničke vrijednosne papire aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se prenosivim vlasničkim vrijednosnim papirom trgovalo minimalno 20 dana trgovanja u tromjesečnom periodu.

(2) Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj, aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 dana trgovanja u tromjesečnom periodu.

(3) Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u državi članici EU ili/i državi članici OECD-a, aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima mogla utvrditi fer vrijednost na aktivnom tržištu minimalno 15 dana u tromjesečnom periodu.

(4) Društvo za upravljanje dužno je za ulaganja u izvedene finansijske instrumente iz člana 11. stav (1) ovog pravilnika u računovodstvenim politikama Fonda propisati jasne kriterije za razgraničavanje aktivnog i neaktivnog tržišta.

(5) Društvo za upravljanje dužno je najmanje jednom mjesečno za prethodna tri mjeseca, na kraju zadnjeg radnog dana u mjesecu, procijeniti zadovoljavaju li prenosivi vrijednosni papiri, instrumenti tržišta novca te izvedeni finansijski instrumenti uslove iz st. (1), (2),(3) i (4) ovog člana.

(6) Društvo za upravljanje dužno je u računovodstvenim politikama Fonda propisati jasne kriterije za određivanje transakcija čija cijena ne predstavlja fer vrijednost, odnosno transakcija koje se neće smatrati relevantnima prilikom izračunavanja broja dana trgovanja iz st. (1) i (2) ovog člana, a uzimajući u obzir na primjer obim trgovanja, broj transakcija, promjenu cijene i sl.

(7) Cijenu iz člana 13. stav (1) ovog pravilnika društvo za upravljanje dužno je početi primjenjivati najkasnije sedmog radnog dana od dana utvrđivanja neaktivnog tržišta iz stava (5) ovog člana.

(8) Društvo za upravljanje može u računovodstvenim politikama Fonda, osim kriterija iz st. (1) i (2) ovoga člana, propisati kriterije za razgraničavanje aktivnog i neaktivnog tržišta, uzimajući u obzir:

- a) obim trgovanja u odnosu na prosječni volumen u tromjesečnom periodu,
- b) razliku između zadnje cijene ponude za kupovinu i zadnje cijene ponude na prodaju i
- c) obim trgovanja u odnosu na tržišnu kapitalizaciju u tromjesečnom periodu.

(9) Transakcije čija cijena ne predstavlja fer vrijednost prilikom izračuna broja dana trgovanja za određivanje aktivnog tržišta iz st. (1) i (2) ovog člana su:

- a) transakcije za koje je dnevni promet manji od 25.000 KM za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Republici Srpskoj, a čiji je izdavatelj ili za njih garantuje Federacija Bosne i Hercegovine ili Republika Srpska, čiji je izdavatelj jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Republici Srpskoj,
- b) transakcije za koje je dnevni promet manji od 12.000 KM za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Republici Srpskoj, a čiji izdavatelj ima sjedište u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Republici Srpskoj,
- c) transakcije za koje je dnevni promet manji od 1.000 KM za prenosive vlasničke vrijednosne papire čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Republici Srpskoj.

(10) Društvo za upravljanje dužno je za prenosivi vrijednosni papir i instrument tržišta novca, koji je u trenutku procjene iz st. (4) i (5) ovoga člana uvršten na tržištima iz člana 46. stav (1) tačka a) Zakona u periodu kraćem od tri mjeseca, proporcionalno periodu uvrštenja finansijskog instrumenta, na odgovarajući način primijeniti odredbe iz ovog člana.

***Tehnike vrednovanja vrijednosti finansijskih instrumenata
koji se vrednuju po fer vrijednosti***

(1) Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca te ostalih finansijskih instrumenata kojima se trguje na neaktivnom tržištu procjenjuje se tehnikama vrednovanja, kojima je cilj procijeniti cijenu po kojoj bi imovina bila prodana odnosno obaveza prenesena u valjanoj transakciji među tržišnim učesnicima za datum vrednovanja.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana prenosivi dužnički vrijednosni papiri čiji je izdavatelj ili za njih garantuje Federacija Bosne i Hercegovine ili Republika Srpska, država članica EU ili država članica OECD-a, čiji je izdavatelj jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Republici Srpskoj, državi članici EU ili u državi članici OECD-a, centralna banka države članice EU, odnosno države članice OECD-a, vrednuju se primjenom zadnje cijene objavljene na službenom finansijsko-informacijskom servisu na dan za koji se vrednuje imovina i obaveze.

(3) Izuzetno od stava (1) ovog člana prenosivi dužnički vrijednosni papiri čiji je izdavatelj Federacija Bosne i Hercegovine ili Republika Srpska i kojima se trguje u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Republici Srpskoj na neaktivnom tržištu, vrednuju se po amortizacijskom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, s time da je početna vrijednost zadnja poznata fer vrijednost tog vrijednosnog papira iz člana 9. stav (1) ovog pravilnika.

(4) Društvo za upravljanje dužno je u računovodstvenim politikama Fonda odrediti tehnike vrednovanja iz stava (1) ovog člana, a koji uključuju najmanje:

- a) metode i kriteriji za izbor tehnika vrednovanja,
- b) pretpostavke koje će se uzeti u obzir prilikom primjena tehnika vrednovanja i obrazloženje za njihovo korištenje,
- c) opis ulaznih podataka te njihove izvore koji će se uzeti u obzir prilikom primjena tehnika vrednovanja.

(5) Društvo za upravljanje dužno je u pisanom obliku, koristeći tehnike vrednovanja, sastaviti procjenu fer vrijednosti prenosivog vrijednosnog papira ili instrumenta tržišta novca te ostalih finansijskih instrumenata, koja sadrži ulazne podatke korištene u obračunu kao i njihove izvore.

(6) Društvo za upravljanje dužno je u procjeni fer vrijednosti iz stava (5) ovog člana obrazložiti i dokumentovati razloge i način odabira pojedine tehnike vrednovanja, a ako koristi više tehnika, način dodjeljivanja pondera za pojedinu tehniku vrednovanja, kao i razloge neuključivanja pojedine tehnike u izračun fer vrijednosti.

(7) Društvo za upravljanje dužno je prilikom izrade procjene fer vrijednosti, u najvećoj mogućoj mjeri, koristiti ulazne podatke sa tržišta, koji su javno dostupni i što se manje oslanjati na podatke koji nisu javno dostupni, a specifični su za pojedinog izdavatelja, odnosno moraju uključiti sve faktore koje bi učesnici tržišta razmatrali u određivanju fer vrijednosti.

(8) Društvo za upravljanje dužno je po saznanju bitnih informacija vezanih uz vrednovanje finansijskih instrumenata, sastaviti procjenu fer vrijednosti, a istu revidirati najmanje na datum sastavljanja polugodišnjih i godišnjih izvještaja Fonda.

(9) Društvo za upravljanje dužno je u računovodstvenim politikama Fonda opisati postupak revidiranja procjena iz stava (8) ovog člana, a uključujući:

- a) usporedbu realiziranih cijena, u slučaju da je bilo trgovanja, sa posljednjom procijenjenom fer vrijednošću,
- b) razmatranje ugleda, dosljednosti i kvaliteta izvora vrednovanja,
- c) testiranje sa zastarjelim cijenama i implicitnim parametrima,
- d) poređenje sa cijenama bilo koje povezane imovine ili njihovim zaštitama od rizika,
- e) pregled ulaznih podataka korištenih kod određivanja cijena na osnovu modela, a posebno onih prema kojima cijena modela iskazuje znatnu osjetljivost.

(10) Depozitar Fonda dužan je provjeriti je li društvo za upravljanje prilikom vrednovanja finansijskog instrumenta tehnikama vrednovanja postupalo u skladu sa st. (4) i (9) ovog člana.

(11) Ponovnim aktiviranjem trgovanja i ispunjenjem uslova aktivnog tržišta u smislu člana 12. ovog pravilnika, prenosivi vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca, te ostali finansijski instrumenti vrednovaće se u skladu sa odredbama iz čl. (9) i (11) ovog pravilnika.

Finansijski instrumenti koji se vrednuju po amortizacijskom trošku

Član 14.

(1) Finansijske obaveze i finansijska imovina klasificirana kao zajmovi i potraživanja, te ulaganja koja se drže do dospijea vrednuju se po amortizacijskom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope ostvarene prilikom svakog početnog pojedinačnog ulaganja.

(2) U slučaju prodaje dijela imovine Fonda koja se drži do dospijea ili uslijed promjene namjere društva za upravljanje ili promjene sposobnosti da se drži do dospijea, cjelokupnu imovinu Fonda koja se drži do dospijea treba mjeriti po fer vrijednosti. Od datuma nastanka slučaja djelomične prodaje ili reklasifikacije tokom naredne dvije poslovne godine niti jedan preostali finansijski instrument ne smije se vrednovati na način primjeren finansijskoj imovini koja se drži do dospijea. Izuzetak od navedenog su slučajevi prodaje i reklasifikacije s obilježjima koja opisuje MRS 39 i MSFI 9.

(3) Repo ugovor o prodaji i ponovnoj kupovini i ostali slični ugovori vrednuju se od datuma poravnjanja i namire tako da se instrument koji je predmet transakcije u imovini Fonda i dalje vrednuje u skladu sa pravilima za tu vrstu instrumenta, dok se obaveze za primljena novčana sredstva vrednuju po amortizacijskom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

(4) Repo ugovor o kupovini i ponovnoj prodaji i ostali slični ugovori klasificiraju se kao zajmovi i potraživanja, te vrednuju od datuma poravnjanja i namire dnevnim obračunom kamata u skladu sa stavom (1) ovog člana.

Umanjenje vrijednosti imovine Fonda

Član 15.

(1) Sva imovina Fonda, osim imovine klasifikovane kao finansijska imovina po fer vrijednosti putem dobiti ili gubitka, podložna je izradi procjene o postojanju dokaza ili okolnosti vezanih uz umanjenje vrijednosti.

(2) Procjena iz stava (1) ovog člana mora se vršiti svaki put kada postoji objektivni dokaz ili okolnosti koje upućuju na potrebu procjene vrijednosti imovine radi umanjenja, a najmanje na datum sastavljanja polugodišnjih i godišnjih izvještaja Fonda.

(3) Procjenu iz stava (1) ovog člana društvo za upravljanje je dužno sastaviti u pisanom obliku, nezavisno o rezultatu procjene za potrebom umanjenja imovine te uz nju priložiti svu potrebnu dokumentaciju i podatke na osnovu kojih je donesena.

(4) Ako je procjenom iz stava (1) ovog člana utvrđeno postojanje dokaza ili okolnosti koje upućuju na umanjenje vrijednosti imovine, društvo za upravljanje dužno je u pisanom obliku izraditi procjenu umanjenja vrijednosti imovine navodeći sve ulazne podatke koji su korišteni u obračunu, kao i njihove izvore.

(5) Procjene o postojanju dokaza ili okolnosti vezanih uz umanjenje vrijednosti i procjena umanjenja vrijednosti imovine iz st. (1) i (4) ovog člana društvo za upravljanje dužno je izraditi u skladu s MSFI i odredbama ovoga Pravilnika.

(6) Objektivni dokazi umanjenja vrijednosti imovine uključuju i sljedeće informacije:

- a) značajne finansijske teškoće izdavatelja ili dužnika, uključujući blokadu računa,
- b) značajno pogoršanje finansijskih pokazatelja iz nekonsolidovanih i/ili konsolidovanih finansijskih izvještaja,
- c) nepoštovanje ugovora, kao što je neizmirivanje obaveza ili zakašnjenja plaćanja kamate ili glavnice po zajmovima i/ili izdatim vrijednosnim papirima, radi čega dolazi do prolongiranja plaćanja ili reizdanja vrijednosnih papira u svrhu podmirenja dospjelih obaveza po nepodmirenim izdanjima,
- d) pokretanje predstečajnog postupka, otvaranje stečajnog ili likvidacijskog postupka, ili druge finansijske reorganizacije i restrukturiranja,
- e) nestanak aktivnog tržišta za vrijednosne papire zbog finansijskih teškoća izdavatelja ili
- f) produžen i kontinuiran pad cijene vrijednosnog papira ili pad cijene više od 40% mjereno u periodu od godinu dana u odnosu na datum vrednovanja.

(7) Depozitar Fonda dužan je provjeriti je li društvo za upravljanje prilikom procjena iz st. (1) i (4) ovog člana postupao u skladu sa stavom (5) ovog člana, o čemu je dužan voditi evidenciju.

Ostala imovina i obaveze

Član 16.

(1) Fer vrijednost valutne spot transakcije za dan vrednovanja, utvrđuje se obračunom razlike između ugovorenog kursa i srednjeg kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine ili kursa iz člana 7. stava (3) ovog pravilnika za dan vrednovanja imovine Fonda.

(2) Druge vrste imovine iz člana 46. stav (1) tačke h) Zakona, u slučaju da njihovo vrednovanje nije propisano ovim pravilnikom, društvo za upravljanje je dužno vrednovati u skladu sa svojim računovodstvenim politikama te sve mjere i postupke korištene za vrednovanje primjereno dokumentovati.

Vrednovanje imovine uložene u nekretnine

Član 17.

(1) Metodologija utvrđivanja vrijednosti imovine Fonda koja je uložena u nekretnine zasniva se na odredbama Zakona i ovog pravilnika, u skladu sa MSFI-a važećim u Federaciji Bosne i Hercegovine, vodeći računa o ujednačavanju postupanja i fer prezentiranju neto vrijednosti imovine Fonda, ukupno i po investicijskoj jedinici.

(2) Nekretnina se početno mjeri po trošku nabavke koji uključuje transakcijske troškove, odnosno po kupovnoj cijeni uvećanoj za sve Zakonom predviđene povezane direktne troškove sticanja nekretnine.

Član 18.

(1) Kupovina i prodaja nekretnine uključuju se u vrednovanje imovine fonda na datum zaključenja transakcije i obezbjeđenja dokaza o vlasništvu Fonda nad nekretninom.

(2) Transakcije trgovanja i obaveze Fonda u poslovnim knjigama Fonda evidentiraju se na osnovu urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava o vrijednosti transakcije po tržišnim uslovima.

(3) Vrijednost transakcije po tržišnim uslovima je ona vrijednost koja je ostvarena transakcijom između stranaka koje nemaju određen ili poseban odnos, odnosno nisu povezana lica, a cijena transakcije ne odstupa od karakterističnih na aktivnom tržištu, odnosno koja značajno ne odstupa od procjene ovlaštenog procjenitelja. Procjena nekretnine zasniva se na procjeni ovlaštenog procjenitelja.

(4) Nekretnina koja je stečena u stranoj valuti preračunava se u KM po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine, važećem za dan vrednovanja.

Član 19.

(1) Vrednovanje imovine Fonda koja je uložena u nekretnine provodi se u skladu sa računovodstvenom politikom ulaganja društva za upravljanje i u skladu sa načelima MSFI-a važećim u Federaciji Bosne i Hercegovine primjerenim za vrednovanje osnovne vrste nekretnina.

(2) Ulaganje imovine fonda u nekretninu koja je namijenjena za dalju prodaju u periodu do jedne godine od datuma početne klasifikacije, vrednuje se po modelu knjigovodstvene vrijednosti ili po modelu fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje, u zavisnosti što je niže, bez obaveze amortizovanja. Ukoliko se prodaja predmetne nekretnine ne realizuje u predviđenom roku, provodi se obavezna reklasifikacija i utvrđuje se vrijednost kao za nekretninu koja se drži radi korištenja.

(3) Ulaganje imovine fonda u nekretninu od koje se očekuje povećanje vrijednosti imovine fonda njenim korištenjem, vrednuje se primjenom metode revalorizacije. Revalorizacija nekretnine provodi se svako tromjesečje, a po potrebi i češće ukoliko knjigovodstvena vrijednost značajno odstupa od fer vrijednosti koja odražava tržišne uslove.

(4) Fer vrijednost nekretnine je sadašnja cijena na aktivnom tržištu za suštinski sličnu vrstu nekretnine na istoj lokaciji i u istom stanju koje podliježu sličnim ugovorima, a koja ne odstupa od procjene ovlaštenog procjenitelja. Potvrđivanje fer vrijednosti nekretnine provodi se na osnovu procjene ovlaštenog procjenitelja.

(5) U slučaju nedostatka trenutne cijene na aktivnom tržištu, društvo za upravljanje će kao izvor za fer cijenu nekretnine koristiti trenutnu cijenu na aktivnom tržištu nekretnina druge vrste, stanja ili lokacije, zadnju cijenu suštinski sličnih nekretnina na manje aktivnim tržištima ili druge tehnike procjene fer vrijednosti korištenjem metoda prihoda ili metode amortizacijskog troška.

(6) Naknadno mjerenje nekretnine denominirane u stranoj valuti obavlja se prema srednjem kursu Centralne banke BiH važećem na dan vrednovanja.

Član 20.

Društvo za upravljanje, dužno je osigurati da se za svaku poslovnu godinu u okviru postupka revizije finansijskih izvještaja Fonda, izvrši i revizija procjene fer vrijednosti svake pojedine nekretnine u portfelju Fonda.

Način i rokovi izvještavanja

Član 21.

(1) Depozitar je dužan, na svaki dan obračuna neto vrijednosti, ukupno i po investicijskoj jedinici Fonda, za dan vrednovanja, izvještavati društvo za upravljanje za čiji Fond obavlja poslove depozitara o provedenom postupku kontrole obračuna neto vrijednosti imovine Fonda.

(2) Depozitar je obavezan svakog dana vrednovanja, a najkasnije do 15:00 sati istog dana, dostaviti Komisiji izvještaj o kontroli vrednovanju neto imovine Fonda, ukupno i po investicijskoj jedinici, za dan vrednovanja.

(3) Izvještaj iz stava (2) ovoga člana depozitar dostavlja u elektronskom obliku na obrascima Prilog: 1., 2. i 3. koji su dati u prilogu ovog pravilnika i predstavljaju njegov sastavni dio.

(4) U svim slučajevima utvrđivanja nesukladnosti i nedosljednosti u primjeni ovog pravilnika, društvo za upravljanje i /ili depozitar obavezni su na zahtjev Komisije ispraviti obračun i vrednovanje neto imovine Fonda i dostaviti obrazloženje o razlozima i posljedicama odstupanja

od načela vrednovanja imovine i obaveza Fonda, te izvještaj o novom obračunu neto vrijednosti imovine Fonda, ukupno i po investicijskoj jedinici.

(5) U slučaju da obračun i kontrola obračuna neto vrijednosti imovine Fonda nisu izvršeni u roku iz stava (2) ovog člana, društvo za upravljanje dužno je elektronskim putem na email adresu Komisije, dostaviti obavještenje Komisiji o razlogu nepoštovanja rokova iz stava (2) ovog člana uz navođenje procjene u kojem će se vremenskom roku isto izvršiti.

Završna odredba

Član 22.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Broj: 01- 02- 2479/17
Sarajevo, 23. novembar 2017. godine.

Predsjednik
Komisije za vrijednosne papire
Federacije Bosne i Hercegovine

mr. Hasan Čelam

Prilog 1.

Naziv Fonda:

Registarski broj Fonda:

Naziv društva za upravljanje:

Matični broj društva za upravljanje:

JIB društva za upravljanje fondom:

JIB Fonda:

**IZVJEŠTAJ O OBRAČUNU NETO VRIJEDNOSTI IMOVINE FONDA, UKUPNO I PO
INVESTICIJSKOJ JEDINICI NA DAN ----. GODINE**

Redni broj	Opis	Ukupna vrijednost na dan izvještavanja	Učešće u vrijednosti imovine fonda (%)
1	2	3	4
1.	Dionice		
2.	Obveznice		
3.	Ostali vrijednosni papiri		
4.	Depoziti i plasmani		
5.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti		
6.	Nekretnine		
7.	Ostala imovina		
I	UKUPNA IMOVINA		
II	UKUPNE OBAVEZE		
III=(I-II)	NETO IMOVINA		
IV	BROJ INVESTICIJSKIH JEDINICA		
V=(III/IV)	NETO VRIJEDNOST IMOVINE PO INVESTICIJSKOJ JEDINICI		
VI	VRIJEDNOST INVESTICIJSKE JEDINICE		

ZA DEPOZITARA

**IZVJEŠTAJ DEPOZITARA O REZULTATIMA PROVJERE
ISPRAVNOSTI POSTUPKA I VREDNOVANJA
NETO IMOVINE FONDA UKUPNO I PO INVESTICIJSKOJ JEDINICI**

Izveštaj na dan:	
Fond:	

I. Rezultat provjere ispravnosti postupka vrednovanja neto imovine

Pozicija imovine fonda	Oznaka vrijednosnog papira	Vrsta greške	Pogrešno vrednovanje (KM)	Ispravno vrednovanje (KM)	Napomena
-	-	-	-	-	-

Vrsta greške:

- 01 - Pogrešno iskazani vrijednosni papiri na berzi
- 02 - Pogrešno iskazana prosječna cijena vrijednosnih papira na berzi
- 03 - Cijena vrijednosnih papira odstupa od cijene na organizovanom tržištu
- 04 - Pogrešno iskazana nominalna vrijednost dužničkih vrijednosnih papira
- 05 - Pogrešno iskazana kamatna stopa
- 06 - Pogrešno iskazana jedinična kupovna cijena
- 07 - Pogrešno iskazana kupovna cijena
- 08 - Pogrešno iskazan broj dana do zadnjeg kupona
- 09 - Pogrešno iskazana metoda obračuna dana
- 10 - Pogrešno iskazan datum dospijeca
- 11 - Pogrešno iskazana obračunata kamata nedospjela do dana vrednovanja
- 12 - Pogrešno iskazana obračunata kamata nedospjela za dan vrednovanja
- 13 - Pogrešno iskazana potraživanja
- 14 - Pogrešno iskazan kurs
- 15 - Ostalo

II. Rezultat provjere rezultata izračuna neto vrijednosti imovine po udjelu / po dionici

Vrsta greške (oznaka)	Pogrešno obračunato	Vrsta greške	Ispravno obračunato	Napomena
-	-	-	-	-

Vrsta greške (oznaka):

- A1 - Pogrešno izračunata ukupna imovina
- A2 - Pogrešan iznos obaveza Fonda
- A3 - Pogrešno izračunat iznos naknada
- A4 - Pogrešan iznos neto vrijednosti imovine prije valuacije vrijednosti investicijske jedinice
- A5 - Pogrešan broj investicijskih jedinica na prethodni dan (t-1)
- A6 - Pogrešan iznos uplata za investicijske jedinice (t)
- A7 - Pogrešno umanjenje broja investicijskih jedinica za prethodni dan (t-1)
- A8 - Pogrešna vrijednost investicijske jedinice na prethodni dan (t-1)
- A9 - Pogrešan iznos isplata za prestanak člana Fonda (t)
- A10 - Pogrešan iskaz promjena broja investicijskih jedinica (t)
- A11 - Pogrešan ukupan broj investicijskih jedinica (t)
- A12 - Pogrešan izračun neto vrijednosti imovine Fonda (t)
- A13 - Pogrešno izračunata neto vrijednost imovine fonda po investicijskoj jedinici (t)
- A14 - Ostalo

**IZVJEŠTAJ DEPOZITARA O REZULTATIMA PROVJERE ODSUPANJA OD ZAKONOM
PROPISANE STRUKTURE ULAGANJA ZA FOND**

Izveštaj na dan:	
Fond:	

Vrsta imovine	Vrijednost (KM)	Trenutno vlasništvo (%)	Zakonsko ograničenje (%)	Odstupanje (%)
UKUPNO:				

Depozitar: